

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Militare din 06 septembrie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, declarat de avocatul Georgeta Lupea și de inculpatul

*Coroian Boris xxxxxxx, născut la
xx xxxxxx xxxx, originar și locuitor al or. xxxxxx, str.
xxxxxxxxxxxxx, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

Termenul de examinare

instanța de fond: 19.05.2016 – 06.09.2016,

instanța de apel: 22.09.2016 – 08.12.2016,

instanța de recurs: 01.03.2017 – 02.05.2017.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Militare din 06 septembrie 2016, Coroian Boris a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, la 5 ani și 4 luni închisoare, și în baza art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal la 8 ani și 3 luni închisoare.

Potrivit art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 9 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere, cu includerea perioadei de reținere de la 19 septembrie 2015 până la 21 septembrie 2015.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Coroian Boris, potrivit ordinului nr. 155 din 07.08.2015, a fost detașat la dispoziția Comandantului Brigăzii 3

infanterie motorizată, pentru perioada 10.08.2015 - 25.12.2015, pentru participare la cursul intensiv de bază a limbii engleze. Efectuează serviciul militar prin contract în Forțele Armate, Batalionul cu destinație specială „Fulger” din mun. Chișinău și actualmente deține funcția de specialist superior sanitar companie 3 forțe speciale, în grad militar - sergent inferior.

Așa el, la 10 septembrie 2015, în jurul orelor 23:00, aflându-se în preajma școlii nr. 5 din or. Cahul, cu scopul sustragerii în mod deschis a bunurilor altei persoane, după aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea lui Dimitriuc Ivan, a.n. xxxx, locuitor al or. xxxxx, str. xxxxxxxxxxxxxx, manifestate prin aplicarea de lovituri cu mâinile în regiunea capului, i-a smuls telefonul mobil de model „Samsung G350E”, dual SIM, cu IMEI xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, cauzându-i un prejudiciu considerabil, în sumă totală de 2500 lei.

Tot el, la 13 septembrie 2015, în jurul orelor 16:30, aflându-se în preajma lacului sărat din or. Cahul, cu scopul sustragerii în mod deschis a bunurilor altei persoane, l-a atacat pe Niculița Iurie, a.n. xxxxx, locuitor al or. xxxxx, str. xxxxxxxx, lovindu-l cu mâinile în față, doborându-l la pământ, lovindu-l cu picioarele pe sub coaste în partea stângă cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 148d din 25.04.2016 fractură închisă a coastei VI pe stânga produsă la acțiune traumatică cu obiect contondent dur, calificată medico-legal ca vătămare corporală medie cu dereglarea sănătății de lungă durată, după care i-a sustras telefonul mobil de model „Huawei U8655” cu IMEI: xxxxxxxxxxxx, în care se afla cartela SIM xxxxxxxx, cauzându-i un prejudiciu considerabil, în sumă totală de 2400 lei.

Instanța a reținut că inculpatul a negat orice implicare în comiterea infracțiunilor imputate și a înaintat versiuni precum că la 13.09.2015, aproximativ orele 18:00, a procurat ambele telefoane de model Huawei și Samsung de la o persoană necunoscută, în apropierea Universității de Stat din or. Cahul.

Însă, vinovăția inculpatului este dovedită prin declarațiile părților vătămate, ale martorilor precum și materialele cauzei.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, ca jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, și în baza art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, ca tâlhărie, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Având în vedere că nici părțile vătămate, nici reprezentanții legali nu au solicitat încasarea prejudiciului, instanța nu s-a expus asupra pretențiilor materiale sau morale.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75-78 Cod penal, că inculpatul a comis infracțiuni grave, este caracterizat pozitiv, anterior nu a fost judecat, că cu bună știință a profitat de starea de neputință evidentă a părții vătămate I. Niculiță, care este invalid de gradul II, cu diagnoza: paralizie cerebrală infantilă de la naștere cu semne evidente de handicap fizic, că a comis sustragerea telefonului mobil de la o persoană minoră - I. Dimitriuc, care la

necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile legii, se interpretează în favoarea inculpatului.

În drept, recursul este fondat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4), 5), 6), 12) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 4), 5) și 6) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în situația când judecata a avut loc fără participarea apărătorului, când participarea lui era obligatorie potrivit legii, când cauza a fost judecată în apel fără citarea legală a unei părți, când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se reține că instanța de apel a comis următoarea eroare de drept.

Potrivit art. 6. alin. 3. lit. c) din CEDO, orice acuzat are, în special, dreptul să fie asistat de un apărător ales de el. În corespundere cu art. 66 alin. (1) , (2) pct. 5) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul la apărare. Instanța de judecată îi asigură inculpatului posibilitatea de a-și exercita dreptul la apărare prin toate mijloacele și metodele neinterzise de lege. Inculpatul, are dreptul, din momentul punerii sub învinuire, să aibă asistența unui apărător ales de el. Conform art. 70 alin. (7) pct. 3) Cod de procedură penală, pentru confirmarea calității și împuternicirilor sale, apărătorul prezintă instanței mandatul biroului de avocați. În corespundere cu art. 236 alin. (1), 242 alin. (1) Cod de procedură penală, chemarea unei persoane în fața instanței de judecată se face prin citație scrisă. Dovada de primire a citației trebuie să cuprindă, inclusiv, calitatea procesuală a persoanei citate, data pentru care este citată, data înmânării citației, numele, prenumele, calitatea și semnătura celui ce înmânează citația, certificarea de către acesta a identității și a semnăturii persoanei căreia i s-a înmânat citația, precum și indicarea calității acesteia. Potrivit art. 412 alin. (3), (5) și (7) Cod de procedură penală, judecarea apelului se face cu citarea părților. Neprezentarea părților legal citate în instanța de apel nu împiedică examinarea cauzei. La judecarea apelului, participarea apărătorului este obligatorie. Conform art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Conform jurisprudenței naționale, judecarea apelului se face cu citarea părților, cărora trebuie să li se înmâneze o citație, iar adeverința cu indicația datei

primirii se restituie instanței de apel. Lipsa adevărului sau neînștiințarea instanței de către una din părți despre imposibilitatea de a se prezenta constituie temei pentru stabilirea altui termen de judecată. La judecarea apelului prezența procurorului și a apărătorului este obligatorie. Instanța urmează să verifice dacă a fost îndeplinită procedura de citare a părților și este asigurată asistența juridică obligatorie. În cazul în care una din părți nu a fost citată și nu s-a prezentat la judecată, sau dacă apărătorul nu s-a prezentat, deși asistența juridică este obligatorie, judecarea apelului se amână pentru altă dată, la care aceste cerințe urmează să fie îndeplinite. Situația când lipsește dovada de înmânare a citației, primirea căreia inculpatul o contestă, constituie citarea ilegală a acestuia, cât și un motiv de casare a hotărârii judecătorești (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 - Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, pct. 13, 14.1., 19.*).

Aceste prevederi legale nu au fost respectate de către instanța de apel.

Astfel:

a) în materialele cauzei lipsește dovada de primire a citației de către inculpat, adică ultimul nu a fost legal citat în instanța de apel;

b) avocatul Silviu Burlacu, ales de inculpat pentru a-i prezenta interesele în instanțele de judecată în temeiul contractului de asistență juridică nr.045/2016 din 15.05.2016, potrivit mandatului din 15.05.2016 (v.2 f.d. 13), nu a fost în genere citat în instanța de apel.

Prin urmare, avocatul menționat, la fel, nu a fost legal citat, fiind lezat și dreptul inculpatului de a fi asistat de un apărător ales de el;

c) în procesul-verbal al ședinței de judecată nu sunt consemnate, deci nici verificate, probele pe care și-a întemeiat concluziile instanța de apel, cum ar fi declarațiile anterioare ale inculpatului și probele scrise de la f.d. 55 v.2, 90, 91 v.1.

Circumstanțele expuse denotă în mod lucid că, instanța de apel nu a judecat apelul declarat în condițiile legii, deoarece a judecat cauza fără participarea apărătorului ales, participarea lui fiind obligatorie potrivit legii, cauza a fost judecată în apel fără citarea legală a inculpatului și a apărătorului ales, a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este unul întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept, prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 4), 5) și 6) Cod de procedură penală, și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului de pe rol, casării totale a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Georgeta Lupea și de inculpatul Coroian Boris xxxxxxxx, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 23 mai 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun